

eventuelt bortfald af erstatningen kan i disse tilfælde således også finde sted, selv om skadelidte ikke har udvist en uagtsomhed, der kan karakteriseres som grov.

I lighed med retstilstanden angående færdselslovens § 101 forudsættes det, at bestemmelsen i § 4 om medvirken til skaden også skal finde anvendelse i de tilfælde, hvor der foreligger »accept af risiko«. I disse tilfælde bliver der derfor ikke automatisk tale om, at erstatningen skal bortfalde. Der må derimod – ved personskade og tab af forsørger efter stk. 1 og i andre tilfælde efter stk. 2 – foretages en vurdering af, om erstatningen skal nedsættes eller eventuelt bortfalde.

Den generelle bestemmelse i erstatningsansvarslovens § 24, stk. 2, gælder endvidere for spørgsmålet, om skadelidtes erstatningskrav skal nedsættes eller eventuelt bortfalde på grund af egen skyld eller accept af risiko. Efter den pågældende bestemmelse kan der under tilsvarende betingelser som angivet i samme lovs § 24, stk. 1, ses bort fra skadelidtes medvirken til skaden.

Uanset at det ikke er anført i bestemmelsen, er det ikke udelukket, at erstatningen også kan *nedsættes eller bortfalde i andre tilfælde*. F. eks. er skadelidte efter almindelige erstatningsretlige grundsætninger forpligtet til at foretage rimelige foranstaltninger med henblik på at begrænse miljøskaden og forhindre dens udbredelse, se hertil også lovforslagets § 2, nr. 4. I det omfang, skadelidte tilsidesætter sin »tabsbegrænsningspligt«, vil erstatningen således kunne bortfalde.

Forslagets § 4 svarer til § 4 i lovudkastet i Miljøerstatningsudvalgets betænkning. Der henvises til betænkningen, side 180-182.

Til § 5

Til stk. 1.

I bestemmelsen er det fastsat, at aftaler om fravigelse af lovens bestemmelser, der er indgået inden en skades indtræden, er ugyldige, hvis fravigelsen er til ugunst for skadelidte. Baggrunden for bestemmelsen er, at en eventuel skadelidte vil have vanskeligheder ved at overskue konsekvenserne af en aftale, der er indgået inden en skades indtræden.

I overensstemmelse hermed er det afgørende tidspunkt for, hvornår en skade indtræder, ikke det tidspunkt, hvor den skadegørende handling eller undladelse bliver foretaget af skadevolderen, men det tidspunkt, hvor de første sikre symptomer på den pågældende skadelige virkning viser sig. Det gælder ikke blot i den situation, hvor der er sket en personskade, men også i den situation, hvor der er sket en anden skade, der er omfattet af loven, f.eks. en tingsskade.

De bestemmelser i lovudkastet, som ikke kan fraviges til ugunst for skadelidte inden en skades indtræden, er navnlig bestemmelserne i §§ 1 og 2 vedrørende lovens anvendelsesområde, § 3 om ansvarsgrundlaget, § 4 om egen skyld og § 6 om forældelse.

Bestemmelsen regulerer ikke spørgsmålet, om der kan indgås forudgående gyldige aftaler om begrænsning af skadelidtes ret til erstatning efter anden lovgivning. Dette spørgsmål må derfor afgøres i henhold til den pågældende lovgivning. I erstatningsansvarslovens § 27, stk. 1, og i produktansvarslovens § 12 findes ligeledes regler om ufravigelighed. I det omfang, der imidlertid efter anden lovgivning kan indgås forudgående gyldige aftaler, der begrænser skadelidtes ret til erstatning, vil disse aftaler få den betydning, at skadelidte ikke kan kræve yderligere erstatning efter den pågældende lovgivning.

Bestemmelsen gælder ikke, når skaden er indtrådt. En aftale om begrænsning af skadelidtes ret til erstatning efter bestemmelserne i lovforslaget, der indgås efter skadens indtræden, vil dog i særlige tilfælde efter omstændighederne kunne tilsidesættes efter reglerne i aftaleloven, herunder navnlig aftalelovens § 36.

Til stk. 2

Det bestemmes i *stk. 2*, at bestemmelsen i *stk. 1* ikke skal gælde for aftaler, der indgås mellem den ansvarlige og staten, en kommune eller en anden offentlig institution eller med en erhvervsdrivende, der handler som led i sit erhverv. *Stk. 2* vil kunne få betydning for f.eks. aftaler i forbindelse med overdragelse af fast ejendom, der går ud på at begrænse køberens adgang til over for sælgeren at gøre erstatningskrav gældende som følge af miljøskade på ejendommen.

Forudgående aftaler, der falder inden for bestemmelsen, vil alene kunne gøres gældende mellem parterne. Aftalerne kan derfor ikke gøres gældende over for den trediemand, der udsættes for en miljøskade.

Udtrykket »*erhvervsdrivende*« omfatter i denne forbindelse alle de virksomheder, der er omfattet af bilaget til loven. Udtrykket skal i øvrigt fortolkes i overensstemmelse med den civilretlige forbrugerlovgivning herom, jf. herved f.eks. købelovens § 4 a, stk. 1. Udtrykket omfatter dog ikke de tilfælde, hvor det er en erhvervsdrivende, der formidler en aftale for en ikke-erhvervsdrivende, sml. herved f.eks. købelovens § 4 a, stk. 2.

Det er en forudsætning for, at en forudgående aftale med en erhvervsdrivende er omfattet af bestemmelsen, at den erhvervsdrivende handler »som led i sit erhverv«. Dette udtryk skal ligeledes fortolkes i overensstemmelse med den civilretlige forbrugerlov-